

**PROGRAMA EXAMENULUI DE DOCTORAT LA SPECIALITATEA
521.01 “TEORIE ECONOMICĂ ȘI POLITICI ECONOMICE”**

Partea I. Caracterul aplicativ al teoriei economice contemporane

1.1. Piața muncii: echilibrul și consecințele dezechilibrelor

Piața muncii și componentele ei. Condițiile de echilibru pe piața muncii. Modelul pieței muncii. Formele, cauzele și consecințele șomajului. Indicatorii pieței muncii. Modelul ratei naturale a șomajului. Histereza șomajului. Euroscleroza. Costurile șomajului. Durata șomajului. Piața muncii în RM.

1.2. Piața bunurilor și serviciilor: echilibrul și consecințele dezechilibrelor

Modelul pieței bunurilor și serviciilor. Condiția echilibrului și consecințele dezechilibrelor pe piața bunurilor și serviciilor. Funcția de consum. Funcția de investiții. Funcția de economisire. Cheltuielile publice și impozitele. Sectorul extern. Înclinația spre consum și înclinația marginală spre consum. Rata consumului. Înclinația spre economii și înclinația marginală spre economii. Înclinația marginală spre investiții. Multiplicatorul investițiilor. Achiziții guvernamentale: funcția, factorii determinanți. Exportul net și factorii determinanți. Echilibrul dintre economii și investiții în economia închisă.

1.3. Piețe financiare: echilibrul și consecințele dezechilibrelor

Funcțiile pieței financiare. Clasificarea pieței financiare. Oferta de capital. Piața financiară primară. Piața financiară secundară. Bursele de valori. Clasificarea și indicatorii bursei de valori. Factorii care influențează tranzacțiile pe piață. Componentele și structura pieței monetare. Condițiile de echilibru al pieței monetare. Masa monetară și baza monetară. Agregatele monetare. Modelul ofertei de bani. Metode de reglementare a ofertei monetare. Dependența dintre datoria publică și baza monetară. Cererea de bani. Teorii ale cererii de bani. Teoria neutralității banilor. Efectul Fisher.

1.4. Modelul IS-LM: asigurarea echilibrului pe piața bunurilor și piața capitalului

Caracteristicile și ecuațiile modelului IS-LM. Crucea lui Keynes. Cheltuielile planificate și reale. Caracteristicile curbei IS. Caracteristicile curbei LM. Ecuațiile algebrice în modelul IS-LM. Piața soldurilor monetare. Eficiența politicilor bugetar-fiscale și monetar-creditare în modelul IS-LM. Echilibrul pe piața bunurilor și piața capitalului în cazul prețurilor fixe și în cazul prețurilor flexibile. Echilibrul pieței monetare și rolul ratei dobânzii în asigurarea echilibrului. Rezolvarea dezechilibrelor prin modelul IS-LM. Construirea curbei AD în baza modelului IS-LM. Efectul Pigu. Teoria deflației datoriei. Utilizarea modelului IS-LM în economia reală.

1.5. Modelul AD-AS: echilibrul macroeconomic general

Cererea agregată și determinanții cererii agregate. Curba cererii agregate și efectele ce influențează traiectoria curbei. Consumul: ecuația, funcția și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre consum. Rata consumului. Economii: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Investițiile: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre investiții. Multiplicatorul investițiilor. Rata dobânzii ca factor decisiv în modificarea investițiilor. Rata dobânzii reală și nominală. Rata dobânzii ex-post. Rata dobânzii ex-ante. Achiziții guvernamentale: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Exportul net – ca determinant al cererii agregate. Echilibrul dintre economii și investiții în economia închisă.

Oferta agregată și determinanții ofertei agregate. Curba ofertei agregate și ecuația ei algebrică. Modelul keynesian al ofertei agregate. Modelul salariilor rigide. Modelul prețurilor fixe. Modelul

informației asimetrice. Modelul incompetenței lucrătorilor. Curba lui Phillips ca reflectare a curbei ofertei agregate. Modelul clasic al ofertei agregate. Curbele ofertei agregate în diferite condiții economice (studii de caz). Interacțiunea dintre modelul IS-LM și AD-AS.

Relațiile dintre cererea agregată și oferta agregată în scopul atingerii echilibrului macroeconomic general în diferite condiții economice. Echilibrul general în modelul AD-AS (studii de caz).

1.6. Modelele balanței de plăți: asigurarea echilibrului macroeconomic extern

Economia deschisă: caracteristici și factori de influență. Evaluarea gradului de deschidere a economiei. Echilibrul macroeconomic general în modelul economiei deschise. Aspectele macroeconomice ale teoriilor comerțului internațional. Comerțul exterior și identitatea macroeconomică de bază. Eficiența exportului și importului.

Piața valutară și componentele ei. Rata de schimb și factorii ce o influențează. Evaluarea ratei de schimb nominale și reale. Teoria parității capacității de cumpărare. Sistemul monetar internațional și european. Sistemele ratelor fixe și flexibile. Funcțiile exportului net și a ratei de schimb. Balanța de plăți externe și structura ei. Contul curent și structura contului curent. Contul mișcărilor de capital și structura lui. Ecuația balanței de plăți. Rezervele valutare și operațiuni cu rezerve. Modelul balanței de plăți și asigurarea echilibrului BPE. Modelul datoriei dependente interne și externe și a deficitului balanței de plăți. Criza balanței de plăți. Politica de echilibrare a balanței de plăți.

Partea II. Tipologia, instrumentele și eficiența politicilor economice

2.1. Obiectivele, costurile și beneficiile politicilor economice

Contraverse privind politicile economice. Teoriile contemporane privind politicile economice. Obiectivele politicilor economice. Principiile generale în analiza politicilor economice. Principiile de luare a deciziilor în economia contemporană. Aspectul regional al politicilor economice. Instrumente și scopuri ale politicilor economice. Costurile și beneficiile politicilor economice. Studiul teoretic și aplicativ al modalităților de fundamentare și implementare a politicilor economice.

2.2. Politica monetar-creditară: eficiență și costuri

Obiectivele, costurile și scopurile politicii monetar-creditară. Componentele și structura pieței monetare. Condițiile de echilibru al pieței monetare. Efectele de transmisie și de multiplicare a politicii monetar-creditară. Politica monetar-creditară în RM. Metode de reglementare a ofertei monetare. Teoria preferinței pentru lichiditate. Politica monetar-creditară în economia închisă. Limitele unei relansări monetare în diferite condiții economice. Politica monetar-creditară în economia deschisă. Politica monetar-creditară în regim de schimburi fixe. Politica monetar-creditară în regim de schimburi flexibile. Efectele unei devalorizări. Limitele devalorizării. Condițiile de eficacitate a politicii monetar-creditară în diferite condiții economice.

2.3. Politica bugetar-fiscală: eficiență și costuri

Sectorul guvernamental. Obiectivele, costurile și scopurile politicii bugetar-fiscale. Deficitul și excedentul bugetar și impactul asupra economiei. Metode de finanțare a deficitului bugetar. Senioraj. Efectul Oliver-Tanzi. Curba lui Laffer. Gradul de îndatorare a statului și metode de finanțare a datoriei de

stat. Impozitele și impactul lor asupra PIB-lui. Efectele de transmisie și de multiplicare a politicii bugetar-fiscale. Stabilizatorii automati. Costurile deficitului și excedentului bugetar. Politica bugetar-fiscală în economia închisă. Politica bugetar-fiscală în economia deschisă. Politica bugetar-fiscală în regim de schimburi fixe. Politica bugetar-fiscală în regim de schimburi flexibile. Condițiile de eficacitate a politicii bugetar-fiscale în diferite condiții economice. Efectele unui excedent în diferite condiții economice. Efectele unui deficit în diferite condiții economice. Condițiile de eficacitate a relansării bugetare în diferite condiții economice.

2.4. Politica ocupării forței de muncă: eficiență și costuri

Piața muncii și politici de echilibrare a pieței muncii. Politici active și politici pasive antișomaj. Lupta împotriva șomajului structural. Politici de flexibilitate a muncii. politici de solidaritate socială. Costul muncii. Politici de angajare. Condiții de eficacitate a politicilor antișomaj. Politici de inserție profesională.

2.5. Politicile economice în economia deschisă.

Sistemul economiei de piață deschise. Piața valutară și ratele de schimb. Balanța de plăți externe și politica balanței de plăți. Modelul IS-LM-BP pentru economii deschise. Balanța de plăți a Republicii Moldova. Asigurarea echilibrului dinamic intern și extern al balanței de plăți. Probleme ale stabilității cursului de schimb. Rezervele valutare. Eficiența politicii bugetar fiscale în economii curate de schimb fixe.

Eficiența politicii monetar creditare în economii curate de schimb fixe. Eficiența politicii bugetar-fiscale în economii curate de schimb mobile. Eficiența politicii monetar creditare în economii curate de schimb mobile. Eficiența politicilor macroeconomice în economia mică deschisă. Efecte politice în economii cu rata de schimb rigide. Efecte politice în economii cu rate de schimb fixe. Paritatea puterii de cumpărare. Politica comerțului exterior. Comerțul exterior și eficiența comerțului exterior. Politici în domeniul comerțului exterior. Politici tarifare și netarifare. Politica vamală.

Partea III. Experiințe și practici în promovarea politicilor economice (studii de caz)

3.1. Experiințe de promovare și eficiența politicilor economice în diferite economii

3.2. Eficiența politicilor economice promovate în Republica Moldova

3.3. Analiza comparativă a instrumentelor utilizate în promovarea politicilor economice în diferite economii

Analiza comparată a proceselor și fenomenelor economice, respectiv prin poziția potențială a Republicii Moldova din grupul țărilor care negociază aderarea la UE. Problemele de pe agenda de lucru a puterii publice în eforturile acesteia întreprinse în procesul de integrarea europeană.

Partea IV. Metode și instrumente aplicate în elaborarea politicilor economice

4.1. Tipologia metodelor aplicate în elaborarea și analiza politicilor economice

4.2. Metoda modelării economico-matematice

4.3. Metodele de extrapolare, anticipare și prognozare

4.4. Metodele statistice

4.5. Metoda balanței, (agregare, modelare, prognozare, etc.).

În scopul cercetării vor fi utilizate următoarele metode:

- Analiza surselor științifice și a actelor normative internaționale și interne;
- Analiza comparativă;
- Sistematizarea și prelucrarea datelor statistice;
- Metode statistice;
- Modelarea econometrică (modele multifactoriale, modele ARIMA, modele VAR, Holt-Winters);

În calitate de suport informațional va fi utilizat pachetul informatic Eviews, destinat pentru efectuarea estimărilor econometrice.

Literatura recomandată:

1. Nora Chiriță, Emil Scarlat “Politici macroeconomice”. “Teorie și aplicații” Editura Economică, București 1998.
2. Мэнкью Н.Г., «Макроэкономика», М,1999
3. Макконел К., Брю С.»Экономика» М, 1992
4. Долан Э.,Линдсей Д., «Макроэкономика» Санктпетербург, 1994
5. Сакс Д., Ларрен Ф. «Макроэкономика. Глобальный подход», С.П. 1994
6. Агапова Г.А., Серегина С.Ф.»Макроэкономика». М, 2000
7. Ficher S. Dornbuș “Macroeconomie”, București 1998
8. Teorie Economica (vol.I si II), Microeconomie, Macroeconomie/coord.Aurelia Tomșa- Ch.2012 și 2014.
9. Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”.
10. www.bnm.md
11. www.statistica.md
12. www.gov.md
13. www.mec.gov.md
14. www.mf.gov.md
15. www.logos.press.md